

TOIMINTA-
SUUNNITELMA
2024

SILMU-kylät
SILMU-byar

Kehittämisyhdistys SILMU ry:n kylätoiminnan toimintasuunnitelma vuodelle 2024

YLEISTÄ

SILMU-kylät toimii alueen kylien yleisten ja yhteisten etujen puolesta puhujana, vahvistaa kylien välistä yhteistyötä ja toimii poliittisesti sitoutumattomana. Tarkoitus on edistää oman alueen kylien toimintaa kehittämällä kylä- ja muiden paikallisten yhdistysten omatoimisuutta ja elinvoimaisuutta.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi järjestämme mm. kokouksia, kyläpäiviä, seminaareja sekä muuta vastaavaa toimintaa ja toimimme yhteistyössä muiden maaseudun kehittäjien, järjestöjen kuntien ja viranomaisten kanssa.

Toiminta-alue on sama kuin koko Kehittämisyhdistys SILMU ry:llä eli Askola, Lapinjärvi, Loviisa, Myrskylä, Mäntsälä, Pornainen, Porvoo, Pukkila sekä Sipoo itäisellä Uudellamaalla.

SILMU-kylät edustaa noin viittäkymmentä kyläyhdistystä ja muita toimijoita, sekä kokoaa alueen reilut 200 kylää samaan verkostoon.

SILMU-kylät kyläjaosto, eli kylätiimi

Tiimi kokoontuu tarpeen mukaan ja puheenjohtaja tai kyläneuvoja välittää Kehittämisyhdistys SILMU ry:n hallitukselle kylätoimintaan liittyvät asiat käsittelyyn. Kyläjaos koostuu 4–10 jäsenestä, joiden tehtävinä on jakaa omissa verkostoissa tietoa SILMU-kylät toiminnasta ja kehittää aktiivisesti jaoksen toimintaa yhdessä kyläneuvojan kanssa.

TALOUS

Varoja kylätoiminnan kehittämistä varten SILMU-kylät saa Suomen Kylät ry:n vuosivastuksesta maakunnallisille kylien yhteenliittymille (valtionapu), hankerahoituksista ja omasta toiminnasta. Toimintaa varten yhdistys voi hakea rahoitusta säätiöiltä ja muilta tahoilta. SILMU-kylät voi myös järjestää maksullisia koulutuksia, seminaareja ja tapahtumia varojen kartuttamiseksi Kehittämisyhdistys SILMU ry:n nimissä sekä vastaanottaa luentopalkkioita.

Kustannusarvio 2024 on luettavissa Kehittämisyhdistys SILMU ry:n toimintasuunnitelmasta.

TOIMINTA JA PALVELUT

Kyläohjelma 2021–2024

Kyläohjelman tavoite on kehittää alueen kylätoimintaa monipuolisesti ja vahvistaa eri verkostojen yhteistyötä entisestään. Kyläohjelman läpileikkaava teema on kestävä kehitys (taloudellinen, ekologinen ja sosiaalinen).

SILMU-kylät kyläohjelman kolme painopistettä ovat: 1) Älykkäät kylät ja älykäs sopeutuminen, 2) Palvelut ja asuminen ja 3) Kumppanuudet ja verkostot

Kyläohjelman tavoitteet ja toimenpiteet 2024

Painopiste 1: Älykkäät kylät ja älykäs sopeutuminen

Tavoitteet: uudet ajatusmallit ja osallistava budjetointi kyliin hankkeen avulla.

Toimenpiteet: vaikuttaminen, tiedottaminen ja koulutus.

Älykkäillä ratkaisuilla rakennetaan tulevaisuutta - olivat ne sitten sosiaalisia, taloudellisia tai ympäristöön liittyviä. Älykäs sopeutuminen (smart shrinking) tuo omat mahdollisuutensa, esim. palvelujen kehittäminen ja palveluverkon sopeuttaminen vähentyneeseen väestöön. Tähän kuuluu myös Habitability -analyysiin toteutuminen alueellamme (asuttavuus saaristossa).

Painopiste 2: Palvelut ja asuminen

Tavoite: kylien, etenkin saaristoalueiden, elinvoimaisuuden lisääminen.

Toimenpiteet: kylätaloista luodaan paikallisia kokoontumiskeskuksia, edistämme liikkuvien palveluiden kehittämistä ja monipaikkaisuutta sekä vaalitaan kulttuuri- ja perinnekohteita.

Painopiste 3 Kumppanuudet ja verkostot

Tavoitteet: paikallinen yhteistyö kunta, kolmas sektori ja asukkaat kehittyy, osallisuus vahvistuu ja kyläyhdistykset ovat paikallisia vaikuttajia.

Toimenpiteet: kunnat ja kyläyhdistykset tekevät kumppanuussopimuksia keskenään, otamme käyttöön kyläneuvostoja/kyläfoorumeja, kannustamme kyliä tekemään itse oman alueensa kehittämissuunnitelmia ja järjestämme työpajoja, seminaareja sekä koulutusta.

Kyläohjelma vuosille 2025–2027

Vuoden aikana päivitetään voimassa olevaa kyläohjelmaa seuraaville vuosille.

Kyläohjelma 2021–2024 on luettavissa kokonaisuudessaan www.itukylat.fi

SILMU-kylät palvelut

Toimistolta saa neuvontaa yhdistysasioissa (esim. säännöt, yhdistysviestintä, varainhankinta) ja apua kylä- ja kyläturvallisuussuunnitelmien laatimiseen. Tavoite on lisätä kylien omien kehittämissuunnitelmien määrää alueella, sekä kannustaa kyliä päivittämään olemassa olevia. Oman suunnitelman avulla kylät luovat tulevaisuutta, toteutettavat asioita yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

SILMU-kylät toteuttaa myös yhteistyössä muiden maaseudun toimijoiden kanssa kehittämishankkeita kylien hyväksi sekä järjestää tapahtumia ja koulutustilaisuuksia.

Palveluiden takaamiseksi on palkattuna yksi henkilö, joka toimii kyläneuvojana ja työskentelee sen lisäksi Kehittämisyhdistys SILMU ry:n hankkeissa.

Kylät verkossa

Kyläsivusto www.itukylat.fi:n kautta alueen kylillä on omat verkkosivut. Sivustolla on myös vinkkejä kylätoimintaan ja ajankohtaista tietoa paikalliskehittämisestä.

Kyläkoutsit

Luennoilla ja työpajoissa vahvistetaan yhdistystoimijoiden valmiuksia ja osaamista sekä rohkaistaan aktiiviseen kehittämistyöhön. Tilaisuuksia toteutetaan kylien ja yhdistysten tarpeiden mukaan sekä verkossa että paikan päällä kylissä.

Kyläkoutsit -teemat:

- Kylästä kuuluu – Kylien ja korttelien toimiva viestintä
- Toimintaa taloihin! – Yhteisötilojen monipuoliset käyttömahdollisuudet
- Vapaaehtoistyö kylissä ja kortteleissa – Markkinoi, rekrytoi ja motivoi
- Mistä rahaa toimintaan? – Varainhankinnan kehittäminen kylissä ja kortteleissa
- Digitaidot kylissä ja kortteleissa – Yhdistystoimijoiden digiosaaminen haltuun
- Kyläsuunnitelma – Kylän tai korttelin yhteinen tulevaisuus
- Ideasta toteutukseen – Kehittämistarpeiden hankkeistaminen
- Yhdistystoiminnan ABC – Kylä- ja korttelitoiminnan perusteet
- Vaikuta & verkostoidu – Osallisuuden ja yhteistyön mahdollisuudet kylä- ja korttelitoiminnassa
- Tapahtumatuoantanto – Järjestä onnistunut kylä- tai korttelitapahtuma

TAPAHTUMAT

Uudenmaan vuoden kylä -valinta

Valintaraati valitsee tammikuussa Uudenmaan vuoden kylä vuodelle 2024. Kilpailu järjestetään yhteistyössä Uudenmaan Kylät ry:n kanssa ja voittajakylällä on mahdollisuus osallistua Suomen Kylät ry:n valtakunnalliseen kilpailuun seuraavana vuonna.

Palkitsemiset ja muistamiset

SILMU-kylät valitsee avoimessa haussa tulleiden ehdotusten joukosta toiminta-alueen kyläteon, kylätoimijan tai kylätapahtuman erikseen päätetyn teeman mukaisesti.

Jaosto voi myös myöntää kylätoiminnan ansiomerkkejä erityisen ansioituneelle henkilölle.

SILMU on the Road

Alueellisen kyläpäivän sijasta SILMU-kylät jalkautuu kyläkierrokselle alueemme kuntiin yhteistyössä Leader SILMU:n kanssa keväällä. Olemme yhdessä liikkeellä vastaamassa kysymyksiin koskien kylien kehittämistä ja luomme uusia verkostoja, jotka tukevat toimintaa.

Kyläkorjaamo

Neuvontapäivä kylätoimijoille yhteistyössä Leader SILMU:n kanssa toimistolla pari kertaa vuoden aikana.

Kyläillat

Kyläiltoja toteutetaan kylissä toivotun aiheen ympärillä yhteistyössä kuntien ja kyläyhdistysten kanssa, sekä verkossa että paikan päällä kylissä.

Kestävän kehityksen viikko 23.–29.9.

Kestävän kehityksen viikko on yhdistysten, kuntien, yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa toteutuva tapahtumaviikko, jossa nostetaan esille kaikki hyvät esimerkit maaseudulla tehdystä kestävästä kehityksen työstä. SILMU-kylät on mukana jakamalla tietoa kestävästä kehityksestä ja kannustamassa oma alueemme kyliä ja yhdistyksiä osallistumaan viikkoon.

Maaseutuparlamentti 26.–28.9, Nurmes

Maaseutuparlamentti on yhteiskunnallinen maaseututapahtuma, joka on tarkoitettu kaikille maaseutujen tulevaisuuden kehittämisestä ja kansallisesta maaseutupolitiikasta kiinnostuneille. Maaseutuparlamentti järjestetään maaseutupolitiikan neuvoston (MANE) koordinoimana. Kyläneuvoja osallistuu tähän verkostoitumis- ja vaikuttamistapahtumaan.

Den finlandssvenska landsbygdsriksdagen, vecka 43, Österbotten

Landsbygdsriksdagen är en konferens som samlar landsbygdsaktiva från hela Svenskfinland. Forumet tar ställning till frågor som är viktiga för landsbygden och skärgården och strävar efter att påverka landsbygdsutveckling på alla nivåer.

Suomenruotsalainen maaseutuparlamentti on konferenssi, joka kokoaa yhteen maaseutuaktivisteja kaikkialta ruotsinkielisestä Suomesta. Foorumi ottaa kantaa maaseudun ja saariston kannalta tärkeisiin asioihin ja pyrkii vaikuttamaan maaseudun kehittämiseen kaikilla tasoilla. Tänä vuonna tapahtuma on Pohjanmaalla.

Kyläneuvoja osallistuu tähän verkostoitumis- ja vaikuttamistapahtumaan.

Avoimet Kylät 8.6. – Suomen suurin yleisötapahtuma

Avoimet Kylät -tapahtuma kutsuu kävijöitä joka vuosi kylille kesäkuun toisena lauantaina. Päivä on valtakunnallinen kyläpäivä, jolloin kylät järjestävät omannäköistä toimintaa. Tapahtuman järjestävät yhteistyössä Suomen Kylät ry, maakunnalliset kyläyhdistykset, Leader -ryhmät ja paikalliset toimijat.

Avoimet Joulukylät

Suomen Kylät toteuttaa yhteistyössä maakunnallisten kyläyhdistysten kanssa Avoimet Joulukylät -kampanjaa marras-/joulukuussa. Tavoitteena on tarjota markkinointimateriaalia ja näkyvyyttä kylien omiin joulutapahtumiin.

MUUTA TOIMINTAA

Kyläneuvoja on mukana eri työryhmissä ja osallistuu kylätoiminnan asiantuntijana maakunnallisesti ja myös valtakunnallisesti esimerkiksi Suomen Kylät ry:n järjestämiin seminaareihin ja kyläpäiviin.

Työryhmät ja ohjausryhmät

- *Svenskfinlands Byar yhteistyöryhmä.* SFB on suomenruotsalaisen maaseutu-kehittämisen yhteistyöelin, jonka hallinnoija on Svenska lantbrukssällskapens förbund (SLF).
- *Maakunnallisten kylätoimijoiden SILMU-kylät, Uudenmaan Kylät ry:n, Päijät-Hämeen kylien ja Kymenlaakson Kylät ry:n yhteistyöryhmä.* Esim. yhteisiä koulutuksia, tapahtumia ja hankkeita.
- *VAPEPAn (Vapaaehtoinen pelastuspalvelu) Uudenmaan maakuntatoimikunnan jäsen.* SILMU-kylät kyläneuvoja edustaa toimikunnassa Suomen kylät ry:tä ja Uudenmaan kyliä.
- *VAPEPAn (Vapaaehtoinen pelastuspalvelu) Itä-Uudenmaan aluetoimikunnan jäsen.* SILMU-kylät kyläneuvoja edustaa toimikunnassa itäisen Uudenmaan kyliä.
- *Förening360 (Finlands Svenska Ungdomsförbund, FSU) - hankeryhmän jäsen.* Hankkeessa luodaan verkkopalvelu/alusta ammattimaisemmalle vuokraus-toiminnalle seurantaloja omistaville yhdistyksille.

Suomen Kylät

Svenskfinlands Byar

HANKKEET

Mestarikylä – Mästarbyn

Mestarikylä -työkalu on mahdollisuus paikalliseen kestävään kehitykseen. Tavoitteena on, että kylätoimijat voivat laatia oman suunnitelman ja yhdessä kohdata sekä paikallisia että globaaleja haasteita sekä ymmärtää kylän potentiaalia paikkana hyvälle yhteisölliselle elämälle.

Hankkeessa kehitetään valtakunnallisesti käytettävä toimintamalli, joka tukee kyläyhdistyksiä suunnitelmallisessa ja kestävässä toiminnassa. Tavoite on uudistaa kylätoiminta ja tuoda yhdistyksille ja kylille tämän päivän menetelmiä ja välineitä.

Smarta byar i Svenskfinland

Svenskfinlands Byar on käynnistämässä koko ruotsinkielistä rannikkoseutua käsittävä Älykkäät kylät -hanke, jonka tavoite on kehittää kylien ja kuntien yhteistyötä.

TIEDOTTAMINEN

Sisäinen tiedottaminen

Kyläneuvoja tiedottaa toiminnasta hallituksen jäsenille hallituksen kokouksissa tai sähköpostitse.

Kehittämisyhdistys SILMU ry:n jäsenille ja uutiskirjeen tilaajille tiedotetaan myös SILMU-kylät toiminnasta sähköisen uutiskirjeen avulla noin kerran kuukaudessa.

Alueen kyläyhdistykset ja kyläyhdistyksen tavoin toimivat yhdistykset saavat myös kaksi kertaa vuodessa sähköisen SILMU-kylät infokirjeen sekä tarvittaessa tiedotteita myös sähköpostitse.

Ulkoisen tiedottaminen

Tiedotamme omasta ja Suomen Kylät ry:n toiminnasta sekä muista kylätoimintaan liittyvistä asioista säännöllisesti ja avoimesti. Kyläneuvoja laatii tiedotteet medialle ja sidosryhmille, kun siihen on aihetta.

Ajankohtaisista kyliä ja kylätoimintaa koskevista asioista ja tapahtumista kerrotaan Kyläsivustolla, SILMU-kylät Facebook -sivulla ja Instagramissa.

Tiedotamme toiminnastamme myös muiden järjestämissä tapahtumissa.

Porvoossa 7.11.2023

Kyläjaoston puolesta, kyläneuvoja Li-Marie Santala

SILMU-kylät
SILMU-byar

Veckjärventie 1, 06150 Porvoo
040-158 8038, li-marie.santala@silmu.info
www.itukylat.fi ja www.silmu.info